

Een teer en kostbaar wonder is het als jou een mensenkind *geboren* mag worden. En ergens is het net zo'n teer en kostbaar wonder als je dit mensenkindje *een naam* mag geven.

Vanmorgen hoorden we er weer van: Elisabeth en Zacharias.

En het kostbare wonder in hun leven.

Normaal komen dan de mooiste namen langs.

In vroegere tijden kwam daar wel eens gedoe over.

Dat ze dan ruzieden: "Had je nou niet je oma kunnen vernoemen? Zo doen we dat toch niet bij ons in de familie ..."

Rondom Zacharias en Elisabeth kwam er ook een heel gedoe:

"Wat, noem je hem niet gewoon Zacharias? Naar vader Zacharias."

"Nee, dat doen we niet."

Het staat er echt met het volle gewicht: "Nee, hij zal geroepen worden Johannes!"

Ze hadden het niet door, daar, al die mensen bij Zacharias en Elisabeth.

Maar ze hadden wél door dat er wat *gebeurde!* Want waar ze een naam *veranderen*, daar wordt een statement gemaakt! Een naam veranderen is revolutie! Een naam is namelijk een stijl van leven! Een *andere* naam is een *andere* stijl van leven. Een nieuwe naam is een breuk met hoe het tot nu toe ging! Daarom werd er ook bij jouw doop over jouw naam een nieuwe naam geroepen: kind van God!

Een naam geven is ook een programma aankondigen, betekenis geven.

Ooit zei ds. Wim van der Zee, van de Raad van Kerken bij de armoede van die dagen van teveel mensen toen: "Wat hier gebeurt is onrecht." Dan

wordt er een naam gegeven aan iets dat toch niet bestaan mag! Armoede is geen pech, geen domheid, armoede is onrecht.

De afgetreden Angela Merkel zal *wat mij betreft* altijd herinnerd worden om de naam die zij gegeven heeft aan de manier waarop je met vluchtelingen hebt om te gaan: geen eigen belangen, geen angst wat die vluchtelingen wel niet teweeg brengen. Maar barmhartigheid! Met barmhartigheid benader je mensen in nood.

Dát is het programma om mensen mee te redden. Om de wereld mee te redden. En barmhartigheid is de naam waaronder je dat doet!

Het roepen van een nieuwe naam is het uitroepen van een nieuwe tijd. Daarom is het riskant om de nieuwe regering de naam van de oude te geven... "Rutte zoveel...".

Bij Elisabeth en Zacharias roepen ze een nieuwe naam uit over hun pasgeboren zoon: "Johannes is zijn naam!" God is genade. En mét dat Zacharias dat opgeschreven heeft, de inkt is nog niet droog, onthult hij de bewogenheid van de Levende God!

Maanden stil geweest. Wat zal hij nagedacht hebben. Krabbelt hij de naam van zijn zoon op een leitje. En meteen gaat zijn mond open! "Hé hé, dat heeft lang geduurd ..."; zou hij dát soort dingen gaan zeggen???

"Geloofd zij de God van Israël." Ben je zolang stil geweest! En dan zeg je deze woorden: "Geloofd de God van Israël"? Het gaat mij niet om de psychische lading van dat gebeuren, en niet om de emoties: "wat gaat er

nou door jou heen Zacharias...” Het valt mij daar gewoon op dat het Evangelie ermee begint de naam van de levende God te loven en te prijzen. Want daar komt me een lofprijzing, waar ze in evangelische kringen (nog) een puntje aan zuigen kunnen! Een lied om van te smullen.

We zongen het ook al. En ik lees nog eens vers 1 en Ton verzorgt de

muziek: **lezen:** [Lb 158a] [Harry speelt zacht de melodie]

...zo doet Hij *ons* herleven...

Uit het lied haal ik 3 perspectieven/motieven naar voren:

het gaat er over uittocht, en over de koning en over Gods barmhartigheid.

[1] In het lied van Zacharias komt **de uittocht** om de hoek kijken. Zo staat het bezongen: Geloofd zij God, want Hij heeft omgezien naar zijn volk en heeft verlossing gebracht.

In de Griekse taal zie je hier een woord staan dat fundamenteel is om te begrijpen wat God doet! Daar staat: *los maken!* God maakt mensen los!

Overal zie je hoe mensen vastgemaakt worden, vast zitten.

Telefoonabonnement? Zit je maanden aan vast!

Media abonnement, kom je jaren niet van af.

Schulden? Toeslagenaffaire? Die kunnen je hele leven loodzwaar meewegen of zelfs ruïneren....

Gewoonten in jouw familie? Kom daar maar eens onderuit! Wat er in jou zit, zoals jij bent: heb je je hele leven soms nodig om daar vrede mee te krijgen.

Wat er in de wereld zit, de samenleving, de drijvende krachten, de heersende belangen? Komen ze haast nooit van los, al die mensen die daaronder te lijden hebben.

En ik voeg daar ook de pandemie van deze tijd aan toe: hoe begrensd onze levens geworden zijn. En hoe erg het voor mensen verderop in deze wereld is, waar het vaccineren geen schim is van wat het bij ons is; met alle gevolgen daarvan...

En hoe erg het voor mensen, *zaken*mensen nú is, met *wéér* nieuwe maatregelen: noodzakelijke, dat wel, maar heel zorgelijk.

Als het daarom ook maar even kan zullen we naast elkaar moeten gaan staan, elkaar *dóór* de zorgen heen trekken!

Om los te komen van de hopeloosheid.

Dat alles heet in Israël het *slavenhuis*: je bent slaaf! Dat beleefden ze in Egypte: slaven onder de machten boven hen, die hen afmatten en uitmergelden. Die slavernij is nooit opgehouden... De *economie* kan een verslaving zijn: die moet groeien; stilstand is achteruitgang. *Verslaafd* aan de groei, zouden bijbelse stemmen ons zeggen. En zie eens wat een wereldwijde ellende daar van komt!

Je kunt slaaf zijn van een manier van doen waar alles om *geld* draait! Onze samenleving is verslaafd aan *energie*. Dat gaat nog wat worden om de afspraken van de klimaatconferenties na te komen, in ons land, bij jezelf thuis...

En God komt de wereld van al die verslavingen bevrijden! Weg met die slavernij. In welke vorm die ook verstopt zit. Grote opruiming! De grote uittocht, de opstanding die ons doet opstaan.

[2] Na die grote schoonmaak, met die opstanding is er ruimte voor een nieuwe manier van leven en samenleven. Dat heet in Israël *een ander koninkrijk!* En een andere koning! Voor die andere koning wordt hier de loftrumpet gestoken! De hoorn des heils. De woudhoorn, de liturgische toeter. Als die hoorn des heils opgaat, wordt je helemaal toeter van Godszaligheid; dan ga je er helemaal voor. Waarvoor? Dat de dingen van Gods koningschap onder de mensen een beetje zichtbaar gemaakt zullen worden. En dat is echt het beste dat je denken kunt. Gods koningschap wordt stukje bij beetje gedaan, bedacht, neergezet, tot beleid gemaakt. Groot geluk voor wie aan de onderkant zit, wie het niet houden kan, wie verdriet moeten dragen, onzekerheid, zorgen; wie omkomt van de honger en dorst, naar voeding, en naar gerechtigheid, naar veiligheid, naar leven. Na de uittocht uit de slavernij staat dat nieuwe koninkrijk van God te gloren op de horizon, voor alle mensen groot nieuws

[3] En dan het derde motief uit het lied van Zacharias, het derde grote woord, dat van Gods *barmhartigheid*. Want onder heel dit lied ligt een fundament, een vloer waarop alles gebouwd is. Dat de God van Israël bewogen is om de mensen, en om de wereld en die haar bewonen. Die gaan God ter harte.

Daar gebruikt de bijbel het woord *barmhartigheid*. God is met *barmhartigheid* bewogen. Er is er EEN die het wél wat kan schelen hoe het ons gaat! Die wél aandacht heeft voor je leven, je levensdagen, je levensvragen. Die wél een luisterend oor en een aandachtig hart heeft voor wat jou zwaar valt. Misschien dat geen mens aandacht daaraan schonk. DIE GOD van Israël wel, en van harte! Hij heeft jou en jou, ons allen in het

oog: we zijn voor hem de moeite waard! Dat heet in de bijbel barmhartigheid.

Dat grote lied van Zacharias wordt gedragen door die barmhartigheid! Daarmee wordt een nieuwe wereld voor ogen geroepen. Met nieuwe regels, een nieuwe manier van doen. Hier wordt een nieuwe grondwet gezongen: zo moet en mag het gaan in ons bestaan, dit is de nieuwe stijl van leven, die overigens al zo oud is als dat er mensen zijn op aarde, en God was met hen, met deze nieuwe stijl van leven. En als die opnieuw vlam vat, dan probeer je een beeld te vinden om dat onder woorden te krijgen. En wat voor naam wil je daaraan geven?

The great reset?...? Nou, dat wordt oppassen met onze woorden. Maar zoiets is het wel: Alles wordt Nieuw...

Als Gods genade zo groot en zo dichtbij je eigen hopen en zuchten, zoeken en niet-vinden soms, en daar is God vlakbij, als dat zo is, dan **breekt er een nieuwe dag aan!** Dat is het nieuwe beeld.

Gezegend zij de dageraad

het licht dat weldra schijnen gaat

voor wie in duister kwijnen.

Hij zal de schaduw van de dood

beschamen met zijn morgenrood.

Op aarde daalt de vrede! *[Lb 158a:3b]*

Het woord barmhartigheid komt bij Lukas 6 x voor.

In dit eerste hoofdstuk 5x: 2x in de lofzang van Maria. En in het verhaal van vanmorgen kwam het wel 3x voor.

Hierna gebruikt Lukas dat woord barmhartigheid nog één keer, verder op. Wanneer? Als er een gewonde mens aan de kant van de weg ligt, en er komt een Samaritaan langs, en die redt die gewonde voor het leven. Daar is de barmhartigheid van God geworden tot wat mensen doen om mensen te laten leven, te redden. En dan zegt Jezus: Doe nou maar op dezelfde manier aan barmhartigheid zoveel je kunt!

Met de komst van Jezus straks, met de komst van Johannes hier wordt de barmhartigheid van Gods kant op aarde neergezet als de ruimte waarbinnen mensen veilig en wel kunnen bestaan, samen, mens voor mens. De barmhartigheid van Gods kant geeft mensen álle ruimte om te kunnen worden die je zijn mag. Om de wereld te verbouwen tot paradijs voor alles en iedereen.

Om in deze donkere tijden
te doen wat zo “van God” is: mensen moed geven, zelf hoop putten.
Lichten aansteken.

Het is net als met zo'n klein lichtje, een zaklampje: daarmee kun je de zwartste duisternis lichter maken, zodat je weet hoe je gaan kunt, zonder je benen te breken. Vanmorgen krijg je zo'n lichtje mee: een loflied waardoor het donker van vandaag en van onze wereld, in je leven verlicht wordt! Waarmee je de nieuwe dag ziet komen. En waarmee je verder kunt, zonder je benen te breken. Zonder mensen te breken, deze prachtige schepping.

Niet de solidariteit breken.

Om te doen wat ons is voorgezongen, voorgedaan.

Dat het van ons mag gaan gebeuren:

aan barmhartigheid doen wat je kunt.

Opdat de vrede neerdaalt op deze aarde!

Het leed is geleden. Er komen andere tijden! God gaat ons bevrijden! Er komen betere tijden. Er komt ondanks alles een feest: na de dag van vandaag:

Kerstfeest is in de maak, zelfs als we dat a.h.w. "ondergronds" zouden moeten vieren..

Dan is het met Gods liefde helemaal raak!

Tot ons grote geluk!

De Naam van de Heer zij geloofd en geprezen.

